

החוקים הראשונים בכנסת ה-25

"חוק בן גביר" - "חוק דרעי" - "חוק סמוטריץ'" - "חוק נתניהו"
בליץ החקיקה ששטף השבוע את הכנסת עורר סערה פוליטית וציבורית עוד טרם הוקמה הממשלה

בקטנה

יו"ר ש"ס, אריה דרעי, שנחשב לבן הברית הפוליטי הקרוב ביותר לראש הממשלה המיועד בנימין נתניהו. אם נאמר שיריב לוין הוא איש אמונו ומקורבו של נתניהו בליכוד, במקרה זה, דרעי הוא "אותו הדבר" - רק בקואליציה.

נתניהו הוא שאחראי לתסבוכת שנוצרה במו"מ הקואליציוני, זאת לאחר שהודיע לדרעי: 'תבחר לעצמך איזה תיק שאתה רק רוצה'; הנדיבות השלומיאית הזו, יצרה את הפלונטר שנוצר באשר לתיקי האוצר והביטחון, בין דרעי ליו"ר הציונות הדתית, בצלאל סמוטריץ'.

בכירים בליכוד, בהם כאלה המקורבים לנתניהו, יודעים לספר כי מאחורי הקלעים התפתחה לאחרונה מתיחות גדולה בין נתניהו לדרעי, בעיקר סביב התעקשותו של דרעי להעביר את החוק הפרסונלי שלו המכונה "חוק דרעי", עוד לפני השבעת הממשלה ובכך לאבד ימים יקרים בדרך להקמתה. 'דרעי תקע מקל בגלגלי המו"מ הקואליציוני; אלמלא דרעי הייתה כבר קמה ממשלה', אמר בכיר בליכוד. בכירים נוספים בליכוד הציעו לדחות את העברת "חוק דרעי" עד לאחר השבעת הממשלה ולהשביע אותה בלעדיו, בכך ניתן היה לדחות גם את החוקים האחרים - "חוק בן גביר" ו"חוק סמוטריץ'".

במטרה לבדוק את האפשרות לדחות את אישור החוק, העבירו מקורבי נתניהו מסר לדרעי ולאנשיו, אבל נידחו ב"לא" מוחלט. בתוך כך, נוצר נתק בין דרעי לנתניהו.

מנגד, למבית מן הצד, דרישת יו"ר ש"ס נראית לגיטימית; דרעי, לאור ניסיון העבר שלו, כאשר שימש ערב לקיום הסכם הרוטציה שהיה אמור להתקיים בין נתניהו לגנץ, הסכם שהופר בסופו של דבר על ידי בנימין נתניהו עצמו. אריה דרעי, אחד שצבר שנים של ניסיון פוליטי וכן בריתו המיתולוגית של נתניהו, מתקשה היום להאמין לנתניהו ולכן סירב להשבעת הממשלה בלעדיו, ולהשאיר הכל בידיו של נתניהו, כדי שבהמשך "ידאג" לו, בכל הקשור בהעברת החוק הפרסונלי שנועד להיטיב עם עבריו מורשע - להשביע ממשלה בלי דרעי, עבורו זה כמו להגיד, "אתה תמתין בצד כדי שלא תדביק אותנו במחלה שלך". "קודם נרצה את כולם ונשביע ממשלה, ורק אחר כך נטפל בבעיה הרפואית/משפטית שלך".

מליאת הכנסת בחרה ברוב קולות בחבר הכנסת יריב לוין, ליו"ר הכנסת. זמן קצר לאחר מכן, התכנסה הוועדה המסדרת בראשות חבר הכנסת, יואב קיש, בכדי לדון בארבע הצעות החוק שבלעדיהן לא ניתן להקים את הממשלה הבאה. ראש הממשלה המיועד, בנימין נתניהו, אמר בנאומו כי מינויו של יריב לוין ליו"ר הכנסת הינו "זמני מאוד". על פי בכירים בליכוד - לוין שוקל לוותר על תיק המשפטים, שנתניהו צפוי היה להציע לו, ויחשק להישאר בתפקיד יו"ר הכנסת. נראה ש"הזמני" יהפוך לקבוע. לדברי בכירי הליכוד, נתניהו עצמו התקשה להחליט את מי הוא מעוניין למנות לתפקיד יו"ר הכנסת, ולכן בחר למנות את לוין ליו"ר זמני מתוך אפשרות שיישאר בתפקיד באופן קבוע.

החוק והמשמעות

"חוק בן גביר" - חוק זה בא לתקן את פקודת המשטרה, מטרתו להעביר סמכויות מהמפכ"ל לשר המיועד לביטחון לאומי, איתמר בן גביר.

"חוק דרעי" - חוק זה בא לתקן חוק יסוד הממשלה, לפיו ניתן יהיה להטיל קלון רק על נבחר ציבור שנידון למאסר בפועל. תיקון לחוק נועד להכשיר את מינויו של יו"ר ש"ס אריה דרעי לשר, למרות שהורשע בעבירות מס במסגרת הסדר הטיעון, הוטל עליו עונש של מאסר על תנאי.

"חוק סמוטריץ'" - חוק זה נועד להסדיר את כהונתם של שני שרים במשרד ממשלתי אחד; המשמעות, שלשני שרים יהיו סמכויות באותו המשרד. המטרה: לאפשר מינוי של שרים נוספים למשרד הביטחון והחינוך, כפי שנקבע בהסכמי חלוקת התפקידים עם הציונות הדתית וש"ס.

"חוק נתניהו" - חוק זה נקרא על שמו של ראש הממשלה המיועד נתניהו. משמעות החוק, לשנות את המספר המינימלי של חברי הכנסת שיכולים להתפצל מסיעה, כך שיעמוד על לפחות שליש מהסיעה ולא פחות משני חברי כנסת. שינוי החוק לא יאפשר לארבעה חברי כנסת להתפצל לסיעה נפרדת כפי שקובע החוק כיום. המטרה: כאשר נתניהו יחלק תיקים ותפקידים לחברי הכנסת בליכוד, צפוי שדרישותיהם של מספר חברים לא ייענו. לפיכך, חוק זה מיועד למנוע מצב שעלול לעורר ביקורת פנימית במפלגה ואף להוביל להמרדה כנגד נתניהו.